

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Pauperis ad Saturnum supplicatio de rerum æqualitate inducenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

Beda in Col. ait: *Qui sunt tres amici & inimici sine quibus viuere nemo potest? Ignis, leſtaneis PP. aqua, & ferrum. Aurum amicum est & inimicum, sed sine eo multi vixerunt, viuunt, viuunt.*

CAPVT III.

Vel ex Ethnicorum doctrina, paupertatem diuitijs esse antepontendum.

I.

Vide Lipſum
de Saturnali-
bus.

Lucian. ep. 1.
Saturnali.

AVRVM Saturni ſæculum, aut vitam, qualis in Paradiso agebatur, optimam latissimamque fuisse, vel Poëtae cetererunt. In cuius vitæ memoriam Romani veteres Saturnalia instituerunt, quibus & ipsi serui conuiuantes, dominis pares essent. Ad hoc festum igitur ritè celebrandum, cum aliquando pauperes viderent se neque nummatos esse satis, neque à ditioribus iuuari, eorum quispiam hanc epistolam ad Saturnum fingitur misisse. Equidem & antea tibi scripsi, significans quonam instatu essem, & quemadmodum ob inopiam mihi periculum esset, ne solus omnium expers relinquerer solennitatis, quam indixisti. Addidi & illud (nam memini) iniquissimum esse, si nostram alij opibus ac delicijs superfluerent, nihil ex suis facultatibus impertientes pauperioribus, alij rursum fame contabescerent, atque id quidem instantibus Saturnalibus. Verum quouiam tum ad meas litteras nihil respondisti, opera pretium existimaui, te denuo iisdem de rebus commonsuadere. Tuum erat, optime Saturne, sublata hac rerum inaequalitate, bonisq; in medio depositis, proflea celebrandum festum edicere. Nam uti nunc res habent, formica camelus, quemadmodum aiunt pro uerbio. Quin magis tragœdia histrionem animo concipe, qui altero pede praaltis cothurnis sublimis instat, cuiusmodi sunt tragica calceamenta, altero uero sit incalceatus. Is si ad hunc modum instructus ingrediatur, uides necessario futurum, ut nunc excelsus sit, nunc humilis, prout hunc, aut illum pedem uicissim promouerit. Nec minor est in uita nostra inaequalitas, dum illi cothurnis fulsi adornante fortuna tragœdias in nos agunt. Contra magna pars pedibus atque humi ingredimur, quum & ipsi, scias uelim, nihilo deterius illis fabulam agere possimus atque ingredi, si quis nos quoque ad eundem iustum modum adornarit. Atqui ex poetis audio nihil harum rerum inter homines fuisse olim, quum tu solus adhuc imperium teneres, uerum tellus illis citra serendi arandiq; laborem bona progignebat, cœnam uni-

cuique

cuique paratam, vel ad satietatem usque. Porro flumina partim vinum, partim lac, erant autem & quæ mel manabant. Quodq; est omnium maximum, aiunt illos ipsos homines aureos fuisse, ceterum paupertatem procul ab illis abfuisse. Nos contra non satis idonei sumus qui vel plumbum videri possimus, aut si quid etiam plumbo vilius, ut quorum plerisque victus labore quaritur, ac passim paupertas, egestas ac destitatio, & illud: Hæc mihi, & unde inueniam? & O fortunam atque id genus alia per multa, apud nos nempe pauperes abundant: quamquam his de rebus lenius discerniaremur, nisi diuites videremus tanta fruente felicitate, qui quidem quum tantum auri, tantum argenti conditum habeant, tantum vestium possideant, tot mancipia, tot currus, familias, agros atque harum rerum omnium magnam vim teneant, tamen ad eum nobis nihil umquam, de eis impertiunt, ut plebeios homines, ne aspectus quidem dignentur. Hæc, inquam, sunt Saturne, qua nos enecant maxime, planeq; rem intolerandam arbitramur, hunc in purpura accumbentem tantis opum delicijs affluere, ructantem interim & applaudentibus amicis perpetuo festum diem agere: me verò, meiq; similes somniorum coniecturas interpretari, sicunde fortè quatuor oboli contingant, quò videlicet pane, polentæve expleti dormire queamus, nasturtium aut porrum cepasue, alliumue opsonij vice arrodescentes. Aut hæc igitur, Saturne, ad aquabilitatem vitæ mutes corrigasq; necesse est, aut, quod est postremum, illis ipsis interdicas diuitibus, ne soli bonis fruantur, verum è modis auri tam multis vel heminam in omnes nos dispergant. Porro ex vestibus, si quas iam à tineis excessas, citra suum incommodum dare possint, malintq; hæc prorsus vetustate situq; peritura nobis dare, qui induamur, quàm sinere, ut in cubilibus ac serenijs multa carie compitrescant. Præterea ut cœnent singuli nunc quaternis, nunc quinis pauperibus ad conuiuium adhibitis. Haud isto quidem pacto, quo his temporibus conuiuia peraguntur, verum populariùs, ut aqua sit omnium portio; neque ut hic opsonijs inurgitet sese, famulo interium adstante atq; opperiente, donec herus vorando profocetur. Ceterum ubi ad nos venerit, quum vix etiam apparauerimus admonere manum, protinus ad alios transferatur patina, tantum ostensa, vel si quid de placenta reliquum est. Neque illatum aprum ita pariat, ut domino totum dimidium apponat, una cum capite, reliquis autem ossa lecta apponat. Vtq; præmoneantur pincerne, ege contentur, donec unusquisq; nostrum septies possit bibere, sed semel insi pre-

si protinus infundant, & ingentem calicem impletum tradant aequè atq; ipsi Domino, utq; unum & idem vinum conuiuis sit omnibus. Alioquin ubinam ista lex scripta fuit, aut receptus mos, ut hic vino odorato generosq; temulentus sit, mihi contra masto disumpatur alius? Hac si correxeris, nonarisq; Saturne, tum demum effeceris, ut vita verè vita sit, festum verè festum; sin minus, illi quidem epulentur, nos autem interim sedentes precabimur, ut simul atq; loti venerint, puer subuersam amphoram rumpat, utq; coquus jus adurat, ac per obliuionem muriant piscium in lentem infundat, utq; canis in domum irruens opsoniorum artificibus alibi intentis extra deuoret uniuersa, praterca placent a dimidiu. Utq; sus ac ceruus neque non sacula inter assandum idem faciant quod Homerus de Solis bobus commemorat: immò uti non serpent solùm, verum etiam unà cum ipsis verubus in montem abripiant sese, fugiantq; utq; ipse etiam aues pingues iam adeptis plumis & ad coquendum parata volatu aufugiant, ne soli illis fruantur: quodq; futurum est illis grauissimum, ut formica tales, quales feruntur Indica, aurum è thesauris effossim, noctu in publicum efferant: utq; vestis curatorum indiligentià ita ab optimis muribus perforetur, ut cribrum videri possit, nihilq; differat à casse venatorio, utq; formosi illorum comatiq; puelli (quos Hyacinthos, aut Achilles, aut Narcissos appellare solent) dum ipsis poculum porrigunt, subito defluente coma calui fiant, & acutam edant barbam, cuiusmodi in comædijs induci solent Sphenopogones, quibus à cuneata barba nomen inuentum est, utq; vertex illis asperis ac pungentibus pilis sit hirtus, reliqua capitis parte nuda. Hac atq; his etiam plura illis imprecabimur, nisi desinant usq; ad eò suis primatim studere commodis, velintq; in commune diuites esse, nobis quoque, quantum equum est, imparientes. Hæc ad Saturnum pauperculus quidam de famelica hominum natione scripsisse, contra diuites auaros, fingitur, ad inducendam quamdam bonorum omnium æqualitatem, de qua veteres Philosophi sæpe disputauerunt.

II.
Apud Luc.
ep. 2. Satur-
nali.

Ad hanc epistolam fertur respondisse Saturnus, bonorum de nouo partiendi potestatem, ad se amplius non pertinere, sed regnū suum non nisi ad taxillos usque, salrationes, cantiones & ebrietatem, & quidem per septem duntaxat dies, se extendere. Iouis esse negotium statuere de tollenda rerum inæqualitate, utque ex æquo omnes aut opibus abundant, aut egeant, Mentem mandatumque suum